

eTwinning BILTEN

travanj - lipanj 2025.

Sufinansira
Evropska unija

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Dragi eTwinneri,

Dobro došli u novi broj našeg eTwinning biltena! Sa svakim novim izdanjem nastojimo Vas inspirirati, informirati i povezati kroz zajedničke vrijednosti obrazovanja, suradnje i inovacija.

Godina pred nama donosi nove izazove, ali i velike mogućnosti. Posebno nam je drago što se nastavljamo razvijati zajedno, dijeleći znanje i iskustva koja obogaćuju nastavni proces i podižu standarde obrazovanja. Građansko obrazovanje, kao ovogodišnji prioritet, pruža priliku osnažiti učenike kako bi postali aktivni i odgovorni članovi društva.

Kroz stranice ovog biltena istražite nove ideje, primjere dobre prakse i kreativna rješenja koja dolaze iz škola diljem Europe. Nadamo se da će Vas sadržaj motivirati na nove projekte, dublju suradnju i još veću posvećenost obrazovnoj zajednici.

Ovaj put Vas vodimo kroz svijet kreativnosti, inovacija i suradnje – zavirite u poznate rubrike koje donose svježije priče, inspirativne ideje i zanimljive izazove:

- *Kad ideje postanu stvarnost*
- *U fokusu*
- *Thinking outside the box – Kreativne i inovativne učionice*
- *Snaga mogućnosti ... pridruži se*
- *Take a eTw peek*
- *Pokaži što znaš i osvoji nagradu – kviz 11 od 11 do 11*
- *Last but not a least*

*Srdačno,
Vaš eTwinning tim BiH*

Kad ideje postanu stvarnost

U ovoj rubrici donosimo primjere sjajnih eTwinning ideja koje su prerasle u konkretne i uspješne aktivnosti.

Pogledajte kako i kada smo pretočili kreativne zamisli u stvarna iskustva – ona koja mijenjaju učionicu, povezuju učenike i nastavnike te ostavljaju pozitivan trag u našoj eTwinning zajednici.

Pravi uspjeh eTwinninga ogleda se upravo u tome da inspiracija postane akcija, a ideje zažive u svakodnevnom radu škola.

Prvi među njima je i nedavno održan sastanak „ZA(Š)TO eTwinning?“ – važan susret koji je okupio imenovane eTwinning koordinate iz ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda, Zavoda za školstvo i Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje, kao i eTwinning ambasadore iz Bosne i Hercegovine i regije te predstavnike Državne organizacije za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini. Više o ovom važnom događaju pročitajte putem poveznice:

[Održan sastanak „ZA\(Š\)TO eTwinning?“ – Povezivanje obrazovnih vlasti kroz dobru praksu](#)

Istražite i ostale poveznice te se inspirirajte primjerima gdje je svaki klik korak prema pozitivnoj promjeni.

[„Korak po korak do međunarodne suradnje“ – Održana eTwinning radionica u Kaknju](#)

[U Kiseljaku održan eTwinning info dan: „Građansko obrazovanje – Slavimo ono što nas ujedinjuje“](#)

[U Mostaru održan eTwinning info dan](#)

[U Zeničko-dobojskom kantonu održane su radionice „Kako škole mogu imati koristi od eTwinninga“](#)

[eTwinning radionica „Vještine za život“ okupila europske NSO timove u Kopenhagenu](#)

[Održan seminar „Suradnja škola u Dunavskoj regiji“ u Linzu](#)

[Predstavnici iz Bosne i Hercegovine sudjelovali na međunarodnom eTwinning seminaru u Sloveniji](#)

[„Zajedno za budućnost“: Kriatičko razmišljanje i raznolikost kao stupovi europskih vrijednosti na eTwinning seminaru u Bratislavi](#)

U fokusu

Rubrika „U fokusu“ donosi najaktualnije teme i inicijative iz eTwinning zajednice. Otkrijte na čemu se trenutačno radi, koje su ključne obrazovne teme i što to pokreće pozitivne promjene u školama diljem Europe.

Podsjećamo Vas da je tijekom ožujka fokus bio na temeljnim vještinama u matematici. U ovom broju možete pročitati još nekoliko zanimljivih članaka:

- [Temeljne vještine u stvarnom životu: računanje i matematika](#)
- [Zapažanja s eTwinning radionica o matematičkoj pismenosti](#)
- [Uvođenje igre u učenje matematike uz primjenu digitalnih alata](#)
- [Matematika kao zajedničko putovanje](#)

Materijali za profesionalni razvoj:

- Online tečaj: [Poboljšajte matematičke vještine uz eTwinning projekte](#)
- Online tečaj: [Osnaživanje nastavnika i učenika kroz samoregulirano učenje](#)
- Online tečaj: [Podržavanje dječje matematičke pismenosti: uloga kućnog okruženja za učenje](#)
- Snimak webinara: [Suradničko učenje matematike s dobitnicima europskih nagrada](#)
- Snimak webinara: [Uvođenje matematike u ECEC uz STEAM pjesme i pripovijedanje](#)
- Online tutorijal: [Rješavanje matematičke anksioznosti i izgradnja samopouzdanja učenika u matematici](#)

Travanj

U travnju fokus je bio na čitalačkoj pismenosti, kao temeljnoj vještini za život i učenje, i na tome kako vještine čitanja, pisanja, govora i slušanja omogućuju učinkovitu komunikaciju i razumijevanje svijeta.

- [Pismenost kao temeljna vještina za život i učenje](#)
- [Digitalno čitanje: korist ili rizik za pismenost djece?](#)
- [Potrebna je cijela zajednica da bi se odgojio čitatelj](#)
- [Važnost ranog razvoja pismenosti](#)
- [Unapređenje čitalačke pismenosti širom Europe: Više čitanja! Više razgovora!](#)
- [Novi pristupi nastavi pismenosti](#)
- [eTwinning projekti o pismenosti – vještine za život](#)
- [Poticanje pismenosti kroz inkluzivno strukovno obrazovanje](#)
- [Obrazovani roditelji odgajaju pismenu omladinu](#)

Materijali za profesionalni razvoj:

- ✚ Online tečaj: [Uključite obitelji u izgradnju snažne kulture čitanja u učionici](#)
- ✚ Online vodič: [Razigrano učenje čitanja – pristup usmjeren na dijete u učionici](#)
- ✚ Snimak webinara: [Dječje koncepcije mišljenja kao polazna točka za poticanje cjeloživotnog učenja](#)
- ✚ Snimak webinara: [Učinkovite strategije za poboljšanje tečnosti i razumijevanja teksta](#)

Sviđani

U sviđanju je fokus bio na znanosti, znanstvenoj pismenosti. Znanstvena pismenost temelj je razumijevanja svijeta koji se stalno mijenja i suočava se sa složenim izazovima. Igra ključnu ulogu u razvoju sposobnosti učenika za kritičko razmišljanje, postavljanje pitanja i donošenje odluka temeljenih na dokazima.

- ✚ [Scientix – osnaživanje europskih nastavnika znanosti](#)
- ✚ [Istraživanje prirodnog svijeta kroz eTwinning projekte](#)
- ✚ [Znanost u školi – europski časopis za nastavnike znanosti](#)
- ✚ [Učenici povezuju ideje kada se međusobno povezuju](#)
- ✚ [Uključivanje i dobrobit: Ključevi školskog uspjeha](#)
- ✚ [Svaka učionica može biti učionica znanosti](#)
- ✚ [Moć mreža i suradnje u znanstvenom obrazovanju](#)
- ✚ [Rješavanje rodnog jaza u STEM obrazovanju na svim razinama obrazovanja](#)
- ✚ [Kako možemo osigurati ravnotežu u obrazovanju o znanosti?](#)
- ✚ [STEM kompetencije, izazovi i mjerenja: pregled literature](#)

Projektni kompleti: Kad se znanost susretne sa životom

Ovi eTwinning projektni kompleti pružaju nastavnicima ideje za praktične, međupredmetne aktivnosti koje pomažu učenicima istražiti znanstvene koncepte u stvarnim životnim kontekstima.

- ✚ [eTreeHuggers](#): Ovaj projektni komplet pokazuje da je drveće vrijedan prirodni i kulturni resurs koji zaslužuje da bude cijenjen i zaštićen. Učenici mogu istražiti priče o drevnom europskom drveću i njihovom povezanosti s lokalnim zajednicama.
- ✚ [STEAM u prirodi i priroda u STEAM-u](#): Ovaj projektni komplet pokazuje kako se znanost povezuje sa svakodnevnicom. Učenici mogu istražiti praktične primjene znanstvenog znanja, poput korištenja formule za volumen kocke ili mjerenja udaljenosti korištenjem samo prirodnih materijala. To im pomaže bolje razumjeti važnost STEM koncepata u prirodi.
- ✚ [Od STEM-a do STEAM-a](#): Ovaj projektni komplet daje nastavnicima ideje o tome kako potaknuti učenike na kreativno razmišljanje i povezivanje različitih predmeta. Na primjer, učenici mogu provoditi pokuse, reciklirati, istraživati geometriju kroz praktične aktivnosti i još mnogo toga.

Pridružite se istaknutim grupama

eTwinning ima posebnu stranicu za znanost u istaknutoj grupi „[Osnovne vještine u praksi](#)“, s aktivnostima i događajima na ovu temu.

Znanost je također predstavljena u [eTwinning grupi: Matematika, znanost i druge STEM teme](#).

Dodatno štivo i inspiracija

- ✚ Projektni komplet: Novi komplet za ECEC: S.T.E.A.M. - tastično
- ✚ Projektni komplet: SAGE: Rješenje protiv stakleničkog efekta
- ✚ Projektni komplet: STEAM akademija za predškolsku dob
- ✚ eTwinning projekt: Prosječan učenik - Iza brojeva i podataka

Lipanj

Digitalne kompetencije bile su u fokusu mjeseca lipnja. Poučavanje digitalnih vještina više nije samo tehničko znanje, već poticanje kritičkog mišljenja, kreativnosti i otpornosti za uspjeh u brzo razvijajućem digitalnom okruženju. Ove kompetencije su elementi pripreme djece i mladih za uspjeh u modernom društvu i oblikovanje pravednije digitalne budućnosti.

- Razvoj digitalne dobrobiti u učionicama
- Digitalne vještine za sigurnije i pametnije učionice
- AI u obrazovanju: Najbolji alati za škole
- Otkrivanje istine: poučavanje učenika o dezinformacijama
- eTwinning projekti kao učinkovit put do digitalnih vještina
- Školske strategije za razvoj digitalnih kompetencija učenika
- Razvijanje digitalnih vještina djece s pažnjom i svrhom
- Korištenje digitalnih vještina u strukovnom obrazovanju
- Osnaživanje budućih generacija: poučavanje digitalnih vještina
- Bajti mržnje – Cyber nasilje
- ICILS 2023: međunarodna perspektiva digitalne pismenosti

Materijali za profesionalni razvoj:

- Online tečaj: Korištenje debate za izgradnju kritičkog mišljenja i komunikacijskih vještina
- Online tečaj: Učenici kao dizajneri prostora za učenje (ponovno)
- Online tutorijal: Razigrano učenje čitanja: Pristup usmjeren na dijete u učionici
- Online tutorijal: Preispitivanje korištenja pametnih telefona u učionici: kaleidoskop u vašem džepu
- Umjetna inteligencija u obrazovanju: Inovacije za nastavnike i učenike
- Digitalni obrazovni alati i upotreba AI u obrazovanju
- AI za nastavnike

"Thinking outside the box"

Kreativne i inovativne učionice

Kroz ovu rubriku, kao što i sam naslov sugerira, redovito ćemo dijeliti najnovije resurse koji će nas poduprijeti u razmišljanju izvan okvira. Okvir je „otvoren... pogledajte“

Vjerujemo da ste i Vi sudjelovali u anketi o korištenju mobilnih telefona u školama. Rezultati ankete potvrđuju da njihovo korištenje u školama nudi mogućnosti za komunikaciju, kreativnost i učenje, ali većina ispitanika izrazila je ozbiljnu zabrinutost zbog njihovog negativnog utjecaja - posebice na koncentraciju, društvene interakcije i dobrobit učenika. Pročitajte više: [Anketa o korištenju mobilnih telefona u školama - rezultati](#)

OECD je objavio novo izvješće o istraživanju „svakodnevne stvarnosti“ nastavnog procesa, s ciljem razumijevanja i poboljšanja visokokvalitetnih praksi za poboljšanje uspjeha učenika. Uzorak je obuhvatio 150 škola u 40 zemalja.

Izvješće ispituje pet ciljeva visokokvalitetne nastave:

- Osiguravanje kognitivnog angažmana
- Razvoj kvalitetnoga predmeta
- Pružanje socijalno-emocionalne podrške
- Poticanje interakcije u učionici
- Korištenje formativne procjene i povratnih informacija

Izvješće ne razmatra samo što su te prakse, već i kako funkcioniraju u različitim kontekstima te potiče prelazak na nastavu utemeljenu na dokazima. Ako želimo izgraditi promjene u obrazovanju temeljene na istraživanjima, a vjerujemo da to činimo, onda je ["Što djeluje: Dokazi o kvalitetnoj nastavnoj praksi"](#) poveznica koju trebate istražiti i koristiti u svojoj "svakodnevnoj stvarnosti" poučavanja.

Istraživanja su pokazala da mentalno zdravlje utječe na postignuća učenika - na primjer, podatci PISA-e pokazuju da osjećaj pripadnosti poboljšava postignuća učenika, dok ih maltretiranje/bullying smanjuje. Kako bi se riješili ovi izazovi, obrazovni sustavi stavljaju veći naglasak na zajednički razvoj kognitivnih, socijalnih i emocionalnih vještina. Više o tome možete pročitati u članku ["Inkluzija i dobrobit: Ključevi školskog uspjeha"](#)

Snaga mogućnosti ... pridruži se:

Give your feedback on the new AI literacy framework

Imate priliku sudjelovati u stvaranju Okvira za pismenost u području umjetne inteligencije. Okvir za pismenost opisat će bitna znanja, vještine i stavove koje mladi ljudi trebaju kako bi razumjeli i komunicirali sa sustavima umjetne inteligencije na samouvjeren i kritičan način. Također će istražiti etičke i šire društvene implikacije. Ovaj zadatak poduzeli su Europska komisija i OECD s ciljem da pomognu edukatorima, obrazovnim ustanovama i obrazovnim vlastima kako bi podržali učenike u razvoju tih kompetencija.

Nacrt Okvira za pismenost u području umjetne inteligencije već možete preuzeti i pročitati na web stranici [TeachAI](#). Europska komisija i OECD također vas pozivaju da što prije podijelite svoje povratne informacije putem [online ankete](#). Vaše povratne informacije igrat će važnu ulogu u oblikovanju okvira, čija je konačna objava planirana za 2026. godinu nakon opsežnih konzultacija sa zainteresiranim stranama.

Empowering Learners for the Age of AI

An AI Literacy Framework for Primary and Secondary Education

REVIEW DRAFT (May 2025)

Take a eTwin peek

Ako želite zaviriti u aktivnosti inicijalnog obrazovanja nastavnika (ITE) koje se trenutačno provode u Bosni i Hercegovini – došli ste na pravo mjesto.

Vjerojatno već znate da je inicijalno obrazovanje temelj profesionalnog razvoja svakog budućeg nastavnika. ITE obuhvaća sve formalne programe obrazovanja i osposobljavanja koje studenti pohađaju prije nego li steknu kvalifikaciju za rad u obrazovnim ustanovama.

Upravo u ovoj fazi obrazovanja eTwinning nudi jedinstvenu priliku za uključivanje studenata nastavničkih fakulteta i njihovih profesora u eTwinning obrazovnu zajednicu – još tijekom studija. Cilj je omogućiti studentima stjecanje praktičnog iskustva, upoznavanje s mogućnostima koje platforma nudi i razvoj kompetencija potrebnih za rad u modernim obrazovnim okruženjima.

Integracija eTwinninga u ITE programe studentima omogućuje iskustvo međunarodne suradnje, primjenu digitalnih alata te razvoj europskog profesionalnog identiteta – čak i prije ulaska u učionicu. Kombinacija inicijalnog obrazovanja nastavnika i eTwinning aktivnosti ne samo da modernizira obrazovne programe, već i osnažuje buduće nastavnike kao pokretače promjena u svojim zajednicama i šire.

U većini europskih zemalja integracija eTwinninga u inicijalno obrazovanje nastavnika već daje značajne rezultate. U Bosni i Hercegovini aktivnosti se provode kroz mini akcijski plan koji uključuje mapiranje nastavničkih fakulteta, organiziranje informativnih prezentacija za profesore i studente te uvođenje eTwinninga u nastavne planove i programe.

Pedagoški fakultet Sveučilišta u Bijaću prvi je u Bosni i Hercegovini uveo predmet „Uvod u eTwinning“ kao izborni kolegij za sve studentske programe treće godine. Cilj kolegija je upoznati studente s teorijskim osnovama i praktičnim aspektima projektne nastave, suradničkog učenja i primjene IKT alata na eTwinning platformi. Studenti koji uspješno završe kolegij osposobljeni su za dizajniranje, provedbu i evaluaciju eTwinning projekata. Sve to pozicionira ovaj fakultet kao dio europske zajednice visokoškolskih ustanova koje strateški pristupaju obrazovanju budućih nastavnika.

Predstavljamo Vam prvi ITE eTwinning projekt u Bosni i Hercegovini. Evo što je rekla voditeljica projekta, dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, redovita profesorica na Odsjeku za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Tuzli:

„Studenti Odsjeka za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Tuzli Rejla Kurbašić, Lejla Mulavdić, Lejla Jusufović, Ajdin Varešević, Feliks Križan i Nedim Huskanović sudjelovali su u projektu Sowing the seeds of well-being at school (Razvoj kulture dobrobiti u školskom okruženju). Mentorirala ih je dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, redovita profesorica. Sudionici projekta bili su nastavnici i studenti iz Austrije, Italije i Bosne i Hercegovine. Cilj projekta bio je promicanje dobrobiti u školama kroz zajedničke aktivnosti i simulacije projekata: provjerom i pronalaženjem veza s kurikulumima te njihovom usporedbom prema dobi učenika, studenti su radili u malim međunarodnim grupama kako bi razmjenjivali ideje i stvarali simulacije projekata, s naglaskom na timski rad i suradnju, povezujući STEAM (znanost, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika), CLIL (integrirano učenje sadržaja i jezika) i IKT (informacijske i komunikacijske tehnologije). Iskustvo je iznimno vrijedno za buduće nastavnike.

Važno je naglasiti da Odsjek za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Tuzli prati specifičnosti i potrebe obrazovnog sustava na državnoj i međunarodnoj razini te sukladno s tim inovira studijske programe. Od naredne akademske godine, kolegij Metodika poučavanja engleskog jezika II sa školskom praksom pokrivat će teme vezane uz eTwinning i sustavno uključivati studente u provedbu projekata. Iznimno je važno da budući nastavnici budu svjesni da eTwinning nudi i profesionalni razvoj za nastavnike kroz različite oblike online obrazovanja, webinaru i osposobljavanja, što dodano pridonosi jačanju europskih vrijednosti, međusobnom razumijevanju i inovacijama u obrazovanju. Tako eTwinning ne samo da povezuje škole diljem Europe, već pridonosi i stvaranju otvorenog i modernog obrazovnog prostora.“

Ovaj projekt predstavlja važan korak prema internacionalizaciji obrazovanja budućih nastavnika u Bosni i Hercegovini i potvrđuje da već postoje kapaciteti, znanje i volja za aktivnom europskom suradnjom.

Sowing the Seeds of Well-Being at School

GET INSPIRED...

Key words:

- Inclusion
- Wellbeing
- Mental health
- Defuse tensions

Then we got to know each other on WhatsApp

Pokaži što znaš i osvoji nagradu – 1, 2, 3. nagrada

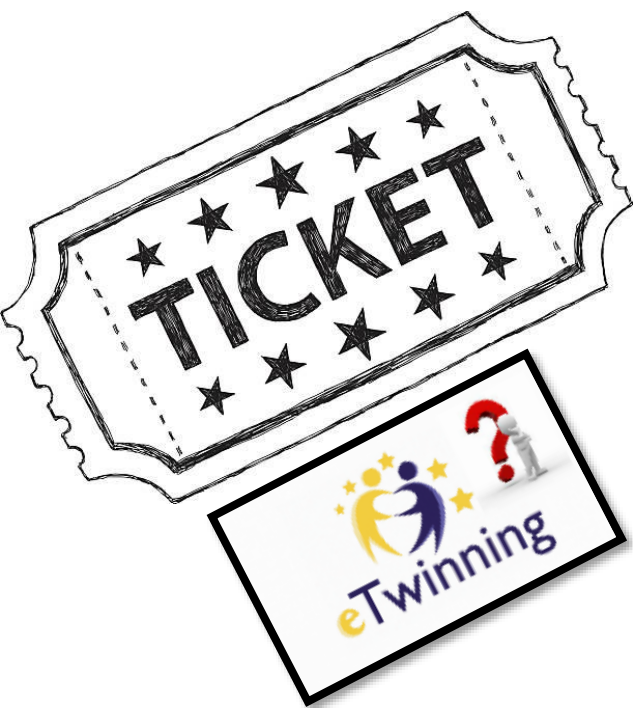
Pokaži što znaš i osvoji nagradu - kviz 1, 2, 3... nagrada

Vrijeme je za igru i znanje! Sudjelujte u kvizu, provjerite svoje eTwinning znanje i možda baš Vi osvojite zanimljivu nagradu. Kviz je zabavan način da učimo i podsjetimo se svega što našu zajednicu čini iznimnom.

„11 od 11 do 11“ – izazov znanja s nagradom koja se pamti!

Spremni za kviz koji spaja simboliku i priliku?

- ✓ Odgovori točno na **11 pažljivo odabranih pitanja**
- ✓ Ostvari svih **11 točnih odgovora**
- ✓ Budi među **dvoje najbržih eTwinnera**

I osvoji **ulaznicu za 11. godišnju eTwinning konferenciju u Bosni i Hercegovini!**

Kviz je otvoren do 11. kolovoza do 11:00 sati.

*Testiraj svoje znanje, pokaži
koliko znate i možda
baš Vi budete dio ovog
posebnog eTwinning događaja!*

Zaigraj kviz „11 od 11 do 11“ – kliknite ovdje <https://tinyurl.com/2y9j5j8z>

And last, but not least

Za kraj, ostavljamo prostor za osvrte, inspirativne poruke i korisne zaključke.

Ne zaboravite – Vi ste važan dio ove priče i zahvaljujući Vašem trudu, svaki bilten postaje vrijedan izvor ideja, iskustava i potpore u eTwinning zajednici u Bosni i Hercegovini. Svoj doprinos možete ostaviti na poveznici:

<https://tinyurl.com/29nnfala>

Editorial

Aida Terzić – voditeljica eTwinning tima BiH

Halisa Palalić – zamjenica voditeljice projekta

Alisa Ibraković – koordinatorica aktivnosti

Lekt^ura

Nataša Kokoruš

DTP

Branka Žvečevac

